

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Auctarium. Sive Additiones Ad Viri Clarissimi Henr. Zoesii
J.V.D. Universum Jus Canonicum**

Geismar, Justus Moritz von

Coloniæ Agrippinæ, 1691

Ad tit. XVI. de adulteriis & stupro.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62259](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62259)

ta, siue licitæ operam dederit. Gonz. ad cap. de casero. 11. h. 1. Fagnan.

Ad num. 77. Observa ex Busenb. lib. 7. cap. 5. dub. 4. Non fit irregularis, qui excæcavit hominem solo visa privando, non autem oculum extrahendo,

Qui infirmo aliquid dat, vel facit bona fide, ex quo sequitur mors, vel acceleratio per accidens, non fit irregularis, nisi concurrat lata culpa.

In bello injusto si vel unus occidatur, totus exercitus fit irregularis, saltem si aliqua ratione sit cooperatus.

Irregularitas oritur ex infamia, siue juris (quæ vel ex delicto proprio, vel parentum, vel vili conditione personæ nascitur) siue facti, modò crimen publicum sit: ex occulto enim non oritur, si homicidium & censuræ violationem excipias. Id. dub. 5.

AD TIT. XIV.

De Clericis pugnantibus in duello

Duellum propriè acceptum definit Vasquius Illustr. *Controvers. lib. 1. cap. 11. n. 36.* quod sit singulare certamen aut pugna æquis legibus dimicantium, regulariter: quia potest etiam unus duos diffidare seu ad pugnam provocare.

Eum, qui moritur ex vulnere accepto, si vivus ex loco decessit, nõ esse privandum sepultura Ecclesiastica ait Busenb. lib. 3. tr. 4. cap. 1. dub. 1. in fine.

Ad num. 6. Adde ex Busenb. lib. 3. tr. 4. cap. 1. dub. 5. art. 1. Acceptare licet duellum, si quis alias te occisurus, con-

cedat tamen arma, ut sic fortunam experiaris, quia est tantum defensus,positoque quod aliter non possis evadere. Similiter si Judex duos ad mortem damnatos vellet duello congregari; quia alter alterius esset constitutus minister justitiæ.

AD TIT. XVI.

De Adulteriis & Stupro.

Observa ex Busenb. lib. 3. tr. 4. cap. 2. quod luxuria sit inordinatus appetitus vel usus delectationis, seu sensus veneri, qui fit cum commotione spirituum procreationi servientium circa partes corporis venereas, ira ut aliæ delectationes etiam sensitivæ non spectet ad luxuriam. Idem dub. 1. Distinguenda est imprimis intentio & delectatio veneri & veneriorum, ab intentione & delectatione sensitiva & sensitivorum aliorum, quæ consistit in quadam proportionæ & conformitate rei tactæ cum organo tactus.

Idem dubio 2. Concubinarius (sicut & meretrix) ordinariè non debet absolvi, nisi dimissa concubina aut muliere suspecta, cujus retentio scandalum daret, licet cum ea non peccaret. Si cum sponsa alterius quis peccet, est gravior, & in confessione aperienda; alii tamen contra

Dub. 3. Sodomia imperfecta est congressus cum debito sexu, sed extravas naturale. Perfecta congressus cum eodem sexu.

Idem l. 3. tr. 5. cap. 2. dub. 6. art. 4. Pœcisè pro sola virginitate non obligat restitutio. Unde si stuprum mansit clam, aut

aut non impedivit, quin ægrè opulentiè nuheret, ad nihil tenetur stuprator.

Idem *lib. 5. cap. 3. dub. 3.* Luxuria habet filias ex parte intellectus 4. *Cecitatem mentis, præcipitationem; inconsiderationem; inconstantiam.* & 4. ex parte voluntatis: *Amorem sui; Odium DEI, Affectum presentis sæculi, Honorè futuri*

Idem *dub. 4.* Recenset filius invidiæ; odium, detractionem, gaudium in malis proximi, iustificationem; differt ab *emulatione & zelo*, ubi quis dolet, quòd sibi desit illud bonum, & ab *indignatione*, ubi quis dolet, quòd alter eo bono indignus &c.

Optans se non fuissenatum &c. vel diem esse maledictum, si tantum intendat maledicere creaturæ irrationali v. g. diei, est tantum veniale, aliquando nullum ut Job. si autem directè attendat optare malum homini sive sibi, sive alteri, est mortale.

Ad num. 5. Observa. Si agatur ad separationem quoad thorum, quòd agatur civiliter, tamen *cap. 5. de procurat.* dicat hanc accusationem esse mixtam inter civilem & criminalem, ut in ea per præsentiam principalium personarum securius procedatur.

Ad num. 13. Observa ex *Laym. lib. 5. tract. 10. cap. 6. n. 9.* ubi ait quasdam actiones ab objecto suo ita malas esse, ut malitia separabilis non sit, v. g. DEUM odisse, mentiri (quo refertur adulterari) quasdam malas esse, & contra jus naturale, quæ tamen cohonestari possunt, si talium exercendarum jus conferatur ab eo, qui potestatem habet, v. g. furtum, si Dominus consentiat, vel consentire debeat; Occisio innocentis,

si DEUS, qui est Dominus humanæ vitæ consentiat.

Ad num. 14. Observa, quòd Oseas Propheta publicus iussus fuerit accedere ad mulierem fornicariam, & cum ea actum habuerit, non tamen fornicarium, sed conjugalè; agnovit enim ex revelatione Divina, quòd sibi daretur in uxore, cui ipsa consentire debuit.

A D T I T. XVII.

De Raptoribus, Incendiariis & violatoribus Ecclesiarum.

Observa ex *Busenb. lib. 3. tr. 4. cap. 2. dub. 2.* Si quis consentientem abducat, non est propriè raptus, sed fuga, non addens malitiam, distinctam à fornicatione. Raptores seu detentores rerum Ecclesiasticarum coram utroque Judice tam Ecclesiastico, quàm sæculari conveniri possunt. *Gonz. c. cum sit generale 8. de foro compet.*

Ad nu. 2. in fine addde. Ex *Sann. tom. 3. dist. ultim. q. 7. n. 14.* qui ait, quòd jure antiquo raptus non dirimebat matrimonium, ita ut potuerit famina, metu & violentia cessante etiam non restituta loco tuto, contrahere matrimonium per *cap. fin. h. 2. & n. 55.* Si mulier rapiat virum, non dirimitur matrimonium, ut tenet communis: quia Tridentinum de viro loquitur, & est lex odiosa.

A D T I T. XVIII.

De furtis.

Observa ex *Busenb. lib. 5. c. 3. dub. 2.* Avaritia est inordinatus appetitus temporalium. Filius habet. 1. *Obduratorem cordis contra egentes.* 2. *Inquietudinem*

M 3

mem